

**Odjel za reumatske bolesti i rehabilitaciju ♦ Zavod za fizičku medicinu i rehabilitaciju
Klinički bolnički centar Rijeka ♦ Tome Stržića 3 ♦ 51000 Rijeka**

NEFROPATIJA TIJEKOM REUMATOIDNOG ARTRITISA NEPHROPATHY DURING RHEUMATOID ARTHRITIS

Doris Stamenković ♦ Nives Štiglić-Rogoznica

Zahvaćenost bubrega tijekom reumatoidnog artritisa (RA), klinički je vrlo značajna budući pogoršava tijek i prognozu bolesti. U literaturi, za sada, nema jasnih pokazatelja o prevalenciji bubrežne disfunkcije kod bolesnika s RA. Klinički je teško razlikovati bubrežnu bolest uzrokovana reumatskom bolešću od nefropatije uzrokovane medikamentima, bilo da se radi o nesteroidnim antireumaticima (NSAR) ili klasičnim bolest modificirajućim antireumaticima (DMARD). Pozitivan reumatoidni faktor (RF) udružen je s težim oblikom RA, a izvanzglobne manifestacije bolesti u pravilu su češće kod RF pozitivnih bolesnika.

Svrha rada. Ustanoviti postoji li veća pojavnost nefropatije kod RF pozitivnih bolesnika.

Materijal i metode. Analizirana je skupina od 175 bolesnika s RA liječenih u Odjelu za reumatske bolesti i rehabilitaciju KBC-a Rijeka tijekom 2003. i 2004. godine. Bolesnici su podijeljeni u dvije skupine RF pozitivne (121 bolesnik, 19 muškaraca i 102 žene, prosječne životne dobi 60 godina) i RF negativne (54 bolesnika, 6 muškaraca i 48 žena, prosječne životne dobi 59 godina). Svi su liječeni s NSAR i DMARD u propisanim dozama. Promatrana je bubrežna zahvaćenost putem analize urina. Praćena je pojava proteinurije (P), proteinurije s hematu-

rijom (P+H) i izolirane hematurije (H), uz uvjet da su patološki urinski nalazi trajali 2 mjeseca i duže, a hematurija je kvalificirana kao prisutnost 5 i više eritrocita u sedimentu urina. U ispitivanje nisu uključeni bolesnici s pridruženom šećernom bolešću, uroinfektom i oni koji su prije pojave simptoma RA već imali dijagnosticiranu bubrežnu bolest.

Rezultati. U skupini RF pozitivnih bolesnika 35 ispitanih (29%) imalo je patološki urinski nalaz: 3 bolesnika (2,5%) P, 4 bolesnika (3,3%) P+H, 28 bolesnika (23,2%) H. U RF negativnoj skupini 19 bolesnika (35%) imalo je patološki urinski nalaz: 2 bolesnika (3,7%) P, 2 bolesnika (3,7%) P+H i 15 bolesnika (27,7%) H.

Zaključak. Rezultati pokazuju da u naših ispitanih ne postoji značajna razlika bubrežne zahvaćenosti tijekom RA u RF pozitivnih i RF negativnih bolesnika. Pojavnost nefropatije je neočekivano nešto veća kod RF negativnih bolesnika. Takvi rezultati govore u prilog činjenici da je klinički izuzetno otežano razlikovati bubrežnu zahvaćenost uzrokovana RA od one uzrokovane lijekovima.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, bubreg, reumatoidni faktor.